

Bedoeling

Taal en communicatie – taal in context, groep 3-4

Betekenisnetwerk: boodschap, doel

De gulle boom

Om de leerlingen in groep 4 te laten ervaren wat het begrip 'bedoeling' betekent, leest Ineke *De gulle boom** voor. *De gulle boom* vertelt het verhaal van een kleine jongen die van een boom houdt. De jongen wordt ouder, de boom ook. In zijn jonge jaren klimt de jongen in de boom en speelt met zijn bladeren of eet van zijn appels. Als het jongetje moe wordt, dan slaapt hij in de schaduw van de boom. Niet alleen de jongen is blij met de boom, ook de boom is in het verhaal bijzonder gelukkig. Maar de jongen wordt ouder en de boom ziet hem tot zijn groot verdriet steeds minder. Op een goede dag heeft de jongen geld nodig en meldt zich bij de boom. Deze heeft geen geld, maar wel heel veel appels. De jongen plukt ze en de boom is weer gelukkig. De boom en de jongen worden nóg ouder. De jongen is een man geworden en de man wil een huis bouwen. De boom schenkt hem zijn takken. De boom ervaart weer enig geluk. Pas jaren later meldt de man zich weer. Hij is wat krom en heeft een boot nodig. de boom heeft weer een oplossing: 'Hak mijn stam om en maak een boot'. Wat overblijft is een ongelukkige boomstronk. Tot slot is de man een bejaarde die op zoek is naar een rustige plek om uit te rusten. De boom biedt hem zijn stronk aan en hij is weer gelukkig.

De kinderen vinden het een mooi verhaal, maar ook een beetje verdrietig: 'Ik vind het zielig voor de boom, want er blijft bijna niks van hem over!' Ineke vraagt welke bedoeling de schrijver heeft met dit verhaal: 'Wat wil de schrijver met het verhaal zeggen?' Zohra denkt dat het over mensen gaat: 'mensen willen altijd meer, ze zijn nooit tevreden'. Luuk denkt dat het over vriendschap gaat, 'want vrienden laten elkaar niet in de steek'. Aniek zegt dat het een verhaal is over de natuur. 'Wat de schrijver ons met het verhaal wil vertellen?' 'Dat de mens de natuur kapotmaakt' zegt Danny. 'Gelukkig komt het aan het eind van het verhaal wel goed en zijn zowel de boom als de man weer gelukkig', zegt Eef. 'Maar als we zo doorgaan, loopt het in de echte wereld niet goed af', zegt Berkan, de klimaatwetenschapper van de klas.

Bron: Jantien Dhont, projectmedewerker taal, afdeling primair onderwijs SLO

Bedoeling = De zin of strekking van bijvoorbeeld een verhaal; dat wat men wil gaan doen of bereiken. www.encyclo.nl

*Silverstein, S. (2006): *De Gulle Boom*. Zoetermeer: Uitgeverij Mozaïek
Vertaald door Arthur Japin